

Riigikogu kultuurikomisjoni istungi protokoll nr 115

Tallinn, Toompea ja videosild

Teisipäev, 23. september 2025

Algus 14.00, lõpp 15.16

Juhataja: Liina Kersna (esimees)

Protokollija: Merje Noorlind (konsultant)

Võtsid osa:

Komisjoni liikmed: Helle-Moonika Helme, Madis Kallas, Tõnis Lukas, Margit Sutrop, Kadri Tali

Komisjoni ametnikud: Carina Rikart (nõunik-sekretariaadijuhataja)

Puudusid: Vadim Belobrovstev ja Signe Kivi

Kutsutud: Haridus- ja Teadusministeeriumi õigusnõunik Mirjam Reinthal, õigusnõunik Indrek Kilk; Justiits- ja Digiministeeriumi andmekaitseõiguse talituse nõunik Kristel Niidas ning uute tehnoloogiate ja digitaliseerimise õigusnõunik Henrik Trasberg; Andmekaitse Inspeksiooni Euroopa koostöö ja õiguse valdkonna jurist Irina Meldjuk; Tartu Ülikooli andmekaitse peaspetsialist Terje Mäesalu

Päevakord:

1. Nädala töökava kinnitamine
2. Vabariigi Valitsuse algatatud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ning kutseõppeasutuse seaduse muutmise seadus (direktorite atesteerimine ja õpetajate karjäärimudel) (653 SE I) teise lugemise ettevalmistamine
3. Info ja muud küsimused

1. Nädala töökava kinnitamine

Komisjoni istung teisipäev, 23.09.2025 kell 14.00

1. Nädala töökava kinnitamine
2. Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ning kutseõppeasutuse seaduse muutmise seadus (direktorite atesteerimine ja õpetajate karjäärimudel) (653 SE I) teise lugemise ettevalmistamine
3. Info ja muud küsimused

Otsustati:

1.1. Kinnitada nädala töökava (konsensus: Madis Kallas, Liina Kersna, Tõnis Lukas, Margit Sutrop, Kadri Tali).

2. Vabariigi Valitsuse algatatud põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ning kutseõppeasutuse seaduse muutmise seadus (direktorite atesteerimine ja õpetajate

karjäärimudel) (653 SE I) teise lugemise ettevalmistamine

Liina Kersna avas päevakorrapunkti ning sõnas, et plaanis on jätkata arutelu põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse (PGS) muutmise teemal, keskendudes andmekaitsele ning TI-Hüppe rakendamisele koolides. Kersna andis sõna Haridus- ja Teadusministeeriumi esindajatele, tutvustamaks vahepealseid arenguid.

Mirjam Reinthal andis ülevaate eelmisel nädalal toimunud kohtumisest kolleegidega. Põhjaliku arutelu käigus arutati põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse muudatust, mis lubaks koolidel kasutada õppetegevuses tehisintellekti rakendusi ja jõuti sõnastuses kokkuleppele, mis peaks võimaldama koolidel kasutada õppetegevuses tehisintellekti rakendusi. Sättes on määratud kasutamise eesmärk ja andmete säilitamise maksimaalne tähtaeg, mis võib kooliti erineda. Kui kool pakub õppevahendina tehisintellekti rakendusi, siis peab ta täpsustama tingimusi andmekaitstes ning on ka vastutav isikuandmete töötleja.

Liina Kersna küsis, kas arutatavas regulatsioonis peaks olema selgelt ja üheselt välja toodud, kes on volitatud ning kes on vastutav andmete töötleja.

Mirjam Reinthal vastas, et see paragrahv annab koolile õiguse töödelda andmeid. Lõige 1 loob vastava aluse ning kool on see, kes määrab andmete töötlemise eesmärgi. Sellest tulenevalt ning isikuandmete kaitse üldmääruse kohaselt on just kool vastutav töötleja, kuna otsustab, millisel eesmärgil andmeid töödeldakse. Seega lasub koolil vastutus nii andmete töötlemise eesmärgi määratlemisel kui ka andmekaitsevennute täitmisel.

Kristel Niidas täpsustas, et kuigi algselt oli arutelu seotud TI-Hüppe projektiga, käsitleb see regulatsioon kõiki koolides kasutatavaid tehisintellekti rakendusi. Seetõttu ei saa ühegi konkreetse rakenduse puhul väita, et ainult kool on alati ainus vastutav isikuandmete töötleja. Mõnes olukorras võib ka rakendus ise, sõltuvalt selle funktsioonidest ja ülesehitusest, olla vastutav töötleja.

Liina Kersna juhtis tähelepanu eelmisel nädalal kõlanud AKI seisukohale, et eriliigilisi andmeid ei tohi koguda. Kersna küsis, kas selles küsimuses on jõutud ühise arusaamani.

Irina Meldjuki sõnul arutati küsimust põhjalikult ning otsustati, et seadusega lubatakse õppetegevuse eesmärgil eriliigiliste isikuandmete sisestamine ja kasutamine. Kasutamine on selgelt piiritletud ning vajalik teatud õppetöö raames.

Margit Sutrop juhtis tähelepanu eelmisel nädalal komisjoni istungil toimunud arutelule.

Arutati, kas kool on ikka laste andmete vastutav töötleja või mitte, kuna õpilased sisestavad ise andmeid suhtluse käigus ning koolil pole andmetele otsest ligipääsu. Samas on olukordi, kus õpetajal peaks olema juurdepääs, näiteks personaalse õpote toetamiseks või vajadusel perearsti kaasamiseks. St, TI-Hüppe õpirakenduse rakendamisel on õhus erinevad vajadused. Sutrop küsis, kuidas leida seaduses tasakaal privaatsuse kaitse ja rakenduse funktsionaalsuse vahel.

Mirjam Reinthal vastas, et käsitletav paragrahv püüab luua seadusliku aluse erinevate tehisintellekti rakenduste kasutamiseks koolides ning piirab selle kasutamise rangelt õppetegevuse eesmärgiga. Hetkel ei ole ette nähtud võimalust, kasutada tehisintellektipõhiseid lahendusi vaimse tervise toetamiseks. Seetõttu on praegune lähenemine konservatiivne ning keskendub üksnes õppetegevusele, mitte laiematele toetavatele funktsioonidele või monitooringule.

Margit Sutrop arvamuse kohaselt tuleb õppe eesmärgist rääkides mõista, et õppimine on laiem, kui traditsiooniline teadmiste omandamine. Ka õpilase vaimse tervise seisund mõjutab tema õpivõimet ja -motivatsiooni. Seega ei saa õppe otstarbe piiritletus olla liiga kitsas. Kaasaegne hariduse eesmärk peaks olema toetada õpilast terviklikult. Sutrop lisas, et seadusandluses tuleks leida paindliku ja tarkade kaitsemeetmetega lahendus, mis lubab AI-l olla mitte ainult akadeemiline abimees, vaid ka vaimse ja emotsionaalse tervise toetaja.

Hendrik Trasberg sõnas, et käesoleva sättega ei saa minna lahendama vaid TI-Hüppe probleemi, vaid see peab käsitlema tehisintellekti laiemalt. Seetõttu peab alles jääma

paindlikkus, et kool saaks teatud juhtudel õpilaste andmetele ligi.

Vaimse tervise valdkonna piiride ja kaitsemeetmete loomine on keeruline ning vajab täiendavat arutelu.

Kristel Niidas lisas, et eelnõu lõikes 5 on jäetud võimalus, kehtestada vajaduse korral ministri määrusega teatud tehisintellekti rakendustele lisakaitsemeetmeid. Näiteks piirata koolide juurdepääsu andmetele ning tagada laste kaitse sobimatute rakenduste eest.

Tõnis Lukas sõnul ristuvad eelnõus hariduse- ja digivaldkond ning hetkel pole üheselt arusaadav, millise valdkonna minister vastutab määruse kehtestamise eest.

Mirjam Reinthal vastas, et tegemist on õppetegevuse regulatsiooniga, mis kuulub haridusministri valdkonda.

Liina Kersna sõnul võiks siiski sättesse või seletuskirja lisada, et tegemist on haridus- ja teadusministri valdkonda kuuluva regulatsiooniga.

Madis Kallas tegi ettepaneku kasutada väljendit „haridusvaldkonna eest vastutav minister“.

Liina Kersna küsis, kas tulevikus plaanitakse ka teiste digitaalsete lahenduste (näit e-Stuudium jne) reguleerimist.

Mirjam Reinthal vastas, et plaanis on reguleerida seadusega kogu digivaldkonna kasutamine õppetegevuses. Kiirkorras analüüsiti tehisintellekti rakendusi, kuid töö käib ning laiemalt vaadatakse ka teiste digivahendite kasutust õppetöös. Muudatused on plaanis saata Riigikogusse 2026. aasta veebruari lõpuks.

Liina Kersna küsis, kas ollakse kindlad, et tänase seadusandluse ja selle paranduse kontekstis saab TI-Hüppe rakendamise mõju teaduslikult uurida. Kas on võimalus, et teadlased saavad kasutada ka TI-Hüppe anonümiseeritud andmeid.

Mirjam Reinthal vastas, et küsimusel on kaks poolt, st kas teadlased saavad isikuandmeid või anonümiseeritud andmeid. Hetkel reguleeritakse isikuandmete töötlemise õigust. TI-Hüppe raames on tehniliselt võimalik kasutada ka anonümiseeritud andmed. Kui tegemist on anonüümsete andmetega, siis ei ole õiguslikke takistusi.

Kristel Niidas lisas, et antud sättes ei reguleerita eraldi andmete teaduslikku kasutust. Andmeid on võimalik kasutada teadustöös, kuid tuleb juhinduda üldistest normidest.

Hendrik Trasberg täiendas, et andmete kasutamine teadustegevuseks võib olla seaduslik, kuid tegelikkuses võivad seda takistada nii lepingud ja kui ka tehnoloogiaplatvormide piirangud. Sageli on vaja lisaks riiklikule seadusandlusele arvestada ka rahvusvaheliste partnerite rangemaid nõudeid ning sõlmida hoolikalt läbi mõeldud lepingud.

Liina Kersna küsis, kas seadusi tuleks muuta tehisintellekti rakendamise tõttu ka kõrghariduses, arvestades üliõpilaste ja õppejõudude kasvavat juurdepääsu AI-tööriistadele. Kersna lisas, et hetkel ei ole vastavas valdkonnas muudatusettepanekuid ega ka piiranguid teadusliku mõju hindamisel.

Mirjam Reinthal vastas, et alustades haridusseadusest, vaadatakse ka kõrghariduse muudatuste vajadust. Reinthal tõi välja erisuse, et kõrgkoolides õpivad täiskasvanud inimesed. Hetkel puudub selge ülevaade, kuidas tehakse kättesaadavaks õppevahendeid kõrghariduses. Reinthali hinnangul vajab see teema kindlasti põhjalikumat tähelepanu ja arutelu.

Hendrik Trasberg lisas, et Justiits- ja Digiministeeriumi vaatenurgast liiguvad nii digipoliitika kui ka õigusraamistik üldise regulatsiooni suunas, milleks on AI-määrus. Õigusakt reguleerib tehnoloogia kvaliteeti ning loob ühtsed reeglid, mis peaksid laienema kõikidele kasutajatele ülikoolides, töökeskkonnas kui ka muudes kontekstides. Trasbergi sõnul tekib küsimus, kas täiskasvanute suhtluse ja kommunikatsiooni reguleerimiseks on vaja midagi täiendavat, kui juba kehtib olemasolev üldregulatsioon.

Terje Mäesalu sõnul on ala reguleerimata. Näiteks Tartu Ülikool on alustanud tehisaru kasutusele võtmise tingimuste loomisega. Koostatakse suuniseid ning otsitakse tehnilisi lahendusi. Mäesalu sõnul oleks hea, kui ala oleks siiski reguleeritud ka kõrgharidusseaduses. Õppetegevuse osas on lihtsam. Toimub suhtlus teiste kõrgkoolide andmekaitse spetsialistidega, mida TÜ ise on saanud reguleerida läbi suuniste ja infoturbepraktika.

Mäesalu lisas, et teadusvaldkond on siiski väga lai ning vajab ühist katust.

Margit Sutrop sõnas, et Eestis kasutatakse välismaiseid rakendusi ning küsis, kuidas jaguneb vastutus ja kontroll vahendaja ning rakenduse omaniku vahel.

Mirjam Reinthal vastas, et kool on isikuandmete vastutav töötleja, otsustab rakenduse kasutamise ja sõlmib lepingu kas rakenduse pakkuja või vahendajaga. Kool vastutab andmekaitse nõuete täitmise eest ning peab tagama, et andmeid hoitakse nõuetele vastavas jurisdiktsioonis. Andmete säilitamise asukoht on kirjas lepingus. TI-Hüppe puhul on lepingupoolteks Open AI ja sihtasutus TI-Hüpe, kes omakorda sõlmib kooliga lepingu. Kool kasutab volitatud töötlejana sihtasutust, kes kasutab volitatud töötlejana OpenAI-d. Kooli ja sihtasutuse vahelises lepingus peavad olema esimese sammuna kirjas, millistele tingimustele peab vastama andmetöötlus.

Margit Sutrop küsis, kas koolidel või seadusandjatel on võimalik teada, milline leping on sõlmitud sihtasutuse ja OpenAI vahel.

Kristel Niidas kinnitas, et Open AI-ga on leping olemas. Tegemist ei ole avaliku dokumendiga, kuna sihtasutus on eraõiguslik juriidiline isik.

Margit Sutrop tundis muret õpilaste privaatsuse ja andmete konfidentsiaalsuse pärast ning lisas, et soovib siiski teada, kuidas see on lepingutes tagatud.

Kristel Niidas sõnul selleks, et kool täidaks isikuandmete kaitse EL andmekaitse üldmäärust, tuleb lepingus selgelt määratleda nõuetele vastavad teenusepakkujad ja juriidilised kohustused, sest juriidiliste kohustustega saab tagada nõuete täitmist.

Margit Sutrop sõnul on oluline, et teenust pakkuv välispartner peab järgima Euroopa andmekaitse üldmääruse (GDPR) nõudeid.

Margit Sutrop küsis, kuidas § 20 lõike 5 kohaselt saab valdkonna eest vastutav minister mitte ainult kehtestada täiendavaid kaitsemeetmeid tehisintellekti rakenduste kasutamisel, vaid ka laiendada nende rakenduste lubamist positiivses mõttes. Näiteks võimaldada personaalse õpiteekonna profileerimist arvestades, mida eelnõu praegu ei võimalda.

Mirjam Reinthal sõnas, et minister saab lisada vaid kaitsemeetmeid. Muid asju saab lisada vaid seadusandja.

Margit Sutrop küsis, kas hetkel saaks panna seadusesse kirja tema poolt nimetatud võimalusi.

Hendrik Trasberg vastas, et ettepanekus toodud lõige 2 annab koolidele suhteliselt laia õigusliku aluse kasutada tehisintellekti rakendusi. Sh võimalust pakkuda õpilastele personaliseeritud õpet, kui andmed selleks koolini jõuavad. Regulatsiooni mõte ongi hoida raamistik avatud, et koolidel oleks paindlikkus kasutada erineva funktsionaalsusega AI-lahendusi vastavalt vajadusele. Samas ei ole ette nähtud kõigi võimalike kaitsemeetmete üksikasjalikku loetlemist seaduses, et mitte piirata innovatsiooni ega sulgeda uusi lahenduste ees.

Kui praktikas peaks ilmnema, et mõni kool hakkab antud laia õiguslikku alust kuritarvitama või kasutab AI-lahendusi viisil, mis võib liigselt riivata õpilaste privaatsust, siis on ministril võimalik sekkuda ning kehtestada täiendavaid piiranguid ja kaitsemeetmeid. Seega on mehhanism üles ehitatud nii, et minister saab vajadusel kiiresti reageerida ning piirata AI-lahenduste kasutust, kui see peaks minema vastuollu õpilaste õigustega või seaduse eesmärgiga.

Kristel Niidas selgitas, et varem oli seaduses profileerimise keeld, kuid see osutus liiga piiravaks olukordades, kus soovitakse pakkuda õpilastele personaalset teenust. Praegu on lubatud profileerimine, näiteks personaalse õpiteekonna toetamiseks, kuid automaatsete otsuste tegemine (näit automaatne hindamine) peab olema seaduses selgelt reguleeritud. Profileerimine on lubatud niikaua, kuni see ei avalda õpilasele olulist negatiivset mõju. Kui automatiseeritud otsused hakkavad õpilasi kahjulikult mõjutama, pole selline andmetöötlus enam lubatud. Tuleb tagada, et rakenduste kasutamisel järgitaks GDPR-i ja teostatakse piisavat järelevalvet, et vältida lubamatuid andmetöötluspraktikaid.

Margit Sutrop arutles õpilaste klassidesse või rühmadesse paigutamise üle ning selle profileerimisega seotud stigmatiseerimise ja diskrimineerimise ohu üle. Sutropi sõnul on

keskne küsimus, kuidas kasutada profileerimist nii, et see toetaks õpilaste huve, vältiks negatiivset sildistamist ning põhineks ühisel kokkuleppel ja väärtustel.

Madis Kallas sõnas, et toetab pigem ettevaatlikku lähenemist näiteks valvekaamerate kasutusele ja andmete jagamisele koolides, sest sellega kaasnevad ohud pole täielikult teada. Tuleks hoolikalt kaaluda võimalikke riske, enne kui võtta vastu otsuseid, mis võivad mõjutada privaatsust ja vabadusi.

Tõnis Lukas sõnul võib õppetegevust tõlgendada erinevalt, kuna see hõlmab nii traditsioonilist õpet, käitumist vahetunnis või andmete iseseisvat tõlgendamist. Lukas viitas aruteludele, kas õppetöö jälgimiseks kasutada kaameraid vaid koridorides või ka klassis ning kuidas tehisintellekt seda tulevikus mõjutab.

Lukas küsis, kas õppetegevuse mõistet on võimalik veelgi laiendada kogu koolielule.

Mirjam Reinthal vastas, et praegune PGS käsitleb õppe- ja kasvatustegevust ühtse mõistena. Kasvatustegevus on teadlikult sätestest välja jäetud. Lõikes 2 täpsustatakse andmete kategooriad, st räägitakse andmetest, mis sisestatakse õppetegevuse eesmärgil.

Margit Sutrop küsis, millised olid need peamised kaalutlused või argumendid, miks otsustati eelnõus kasvatustöö mõiste seadusest välja jätta.

Mirjam Reinthal vastas, et õppe- ja kasvatustegevust kasutatakse PGS-is praegu ühtse mõistena. Kui hakata mõtlema, mis on need kasvatustegevuse andmed (õppenõukogu koosolek jne), siis ei ole hetkel suutlikkust seda andmekoosseisu kuigi täpselt kirja panna. HTM ei soovi seda teha, kuna hetkel on tegemist liialt nõ halli alaga.

Margit Sutrop sõnas, et kasvatus seisneb väärtuste kujundamises ja nende järgi tegutsemises, mitte üksnes viisakas käitumises. Digitehnoloogiad aitavad kaasa nii õppeprotsessi kui ka isikliku arengu toetamisele, võimaldades paremini mõista tugevaid ja nõrku külgi ning teha teadlikke otsuseid. Sutrop tegi ettepaneku siiski lisada mõistesse ka „kasvatustöö“.

Mirjam Reinthali sõnul kohe, kui on oskus täpsemini kirjeldada, kuidas teha koolis kasvatustegevust tehisintellekti abil, tuleb selleks ka luua õiguslik raamistik.

Liina Kersna sõnas, et kogu eneseanalüüs on samuti õppeprotsessi ning õppekava täitmise osa, kuna ka õppekava suunab õpilasi ennast eesmärgistama ning monitoorima ning võibolla ei olegi tegemist nii erinevate asjadega.

Tõnis Lukas sõnas, et tehisaru kasutuselevõtt kõigis protsessides pole veel võimalik. Haridusvaldkonnas jäävad paljud sotsiaalsed ja kasvatust puudutavad aspektid hetkel sellest välja. Lukas tegi ettepaneku töötada teemadega, sh kasvatustegevus, edasi ning arendada süsteemi järk-järgult.

Liina Kersna selgitas, et hetkel reguleeritakse vaid neid tehisintellekti rakendusi, mida kool kasutab ametlikult õppetöös. Õpilaste iseseisvat AI kasutust riik ei reguleeri. PGS-i muudetakse vajadusel ning tulevikus võidakse reegleid laiendada ka kasvatustööle.

Margit Sutrop sõnas, et jagab Lukase muret. Liiga kergekäeline muudatuste tegemine võib viia selleni, et PGS-i aspekte, näiteks kasvatustegevus, võidakse eemaldada teadmatusest või siis segaduse tõttu õppekava täitmise suhtes.

Liina Kersna nõustus eelkõnelejatega, et kasvatusteadustega peab tegelema.

Liina Kersna andis sõna Terje Mäesalule, selgitamaks probleemi teaduskooli avalikes huvides oleva ülesande täitmisel.

Terje Mäesalu selgitas Tartu Ülikooli (TÜ) ettepanekut reguleerida põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses olümpiaadidega seonduvad küsimused (lisa 1).

Olümpiaadide ja võistluste korraldamiseks puudub praegu õigusaktides selge õiguslik alus, kuigi Haridus- ja Teadusministeerium on nende tellija ja rahastaja. See tekitab andmete töötlemise ja tulemuste avaldamise osas probleeme, kuna isikuandmete töötlemist reguleerivad nõuded ei ole Eesti õigusaktides piisavalt sätestatud. Olümpiaadide tulemused on siiski olulised nii Eestis kui rahvusvaheliselt, näiteks ülikooli astumisel või tööle kandideerimisel.

Mirjam Reinthal vastas, et mitmed olulised küsimused vajavad enne otsuste tegemist põhjalikku läbimõtlemit ja osapoolte vahelist kokkulepet. Eelkõige puudutab see vastutava töötleja määramist ning õpilaste isikuandmete kogumise, säilitamise ja avalikustamise kestust. Praegu välja pakutud 30-aastane säilitamistähtaeg on väga pikk, mis vajaks läbi mõtlemist ja põhjendamist. Samuti tuleb täpsustada, kas andmete edastamise eest vastutab kool, ülikool või riik tellijana, eriti kui arvestada, et õpilased võivad osaleda olümpiaadil nii kooli suunamisel kui ka omal algatusel.

Alles pärast nende aspektide detailset läbikaalumist ja kokkuleppimist saab seadusesse selged ja põhjendatud nõuded kirja panna, mis tagavad nii õpilaste õiguste kaitse kui ka protsessi läbipaistvuse.

Liina Kersna tegi ettepaneku seda muudatust praeguse eelnõuga mitte teha, vaid lükata see edasi ning arutada ettepanekut 2026. aasta veebruaris koos teiste andmekaitset puudutavate ettepanekutega. Kersna küsis, kas teaduskooli rahuldab see, kui ettepanekuga tegeldakse 2026. aasta veebruari lõpus.

Terje Mäesalu vastas, et TÜ on sama ettepaneku esitanud HTM-ile juba 2023. aastal ning ootab lahendust juba kaks aastat. Teaduskool tegutseb jätkuvalt selge õigusliku aluseta.

Mäesalu kinnitas, et teaduskool on valmis vajadusel kohe tegutsema ja lahendusi otsima.

Margit Sutropi sõnul arutletakse selle üle, kes vastutab, kui õpilane osaleb olümpiaadil. Kas selleks on kool, ülikool või õpilane ise. Alaealise õpilase puhul lasub vastutus hoopis vanemal, eriti kui osaleja on alaealine. Sutrop palus selgitada, milles on probleemi olemus.

Terje Mäesalu selgitas, et olümpiaadide puhul on erinevad voorud (piirkondlikud- ja lõppvoorud). Teaduskooli ülesanne on vaid lõppvoorude korraldamine. Piirkondlike olümpiaadide korraldus on reguleerimata ning erineb maakonniti. Teaduskool püüab ühtlustada andmetöötlust, pakkudes piirkondadele vorme jne, kuid otseselt selle eest ei vastuta.

Margit Sutrop küsis, kas olukorra lahendus võiks seisneda selles, et isikuandmete töötlemiseks annab teadliku nõusoleku kas õpilane ise või tema eestkostja.

Terje Mäesalu vastas, et hetkel puudub seaduslik regulatsioon selle kohta, kuidas andmete kogumine täpselt toimuma peaks. Seetõttu ei ole teada, kes sisestab andmed (õpetaja, lapsevanem või laps ise) ning kes annab nõusoleku. Mäesalu sõnul toimub see erinevalt ka praktikas. Mõnes koolis küsib õpetaja lapsevanematelt nõusolekut, teises võib see info lapsevanemani jõuda alles siis, kui laps juba osaleb olümpiaadil. Seega on olukord ebaselge ja vajab täpsustamist ning arutelu.

Indrek Kilk sõnas, et HTM soovib teemaga tegelda süvitsi ning arutada ettepanekut ka erinevate huvirühmadega.

Liina Kersna sõnas, et Riigikogu ei tohiks eelnõu menetluse käigus selle eesmärgi muuta, kuna see muudab protsessi keerulisemaks ja aeglustab otsuste langetamist. Kersnas sõnul on õpetajate karjäärimudeli kehtestamine, atesteerimissüsteemi ning TI-Hüppe rakendamine kiireloomulised. Seega tuleb põhikooli- ja gümnaasiumiseadust menetleda mitmes voorus ning jätkata uue eelnõu menetlemist järgmise aasta alguses.

Madis Kallas viitas teaduskooli ettepanekule ning küsis, mida mõistetakse andmete all.

Terje Mäesalu vastas, et see puudutab kõiki andmeid, nii isikuandmeid kui ka teid ja nende hindamist.

Margit Sutrop küsis, kes laiendab kooli tasandil õpilaste eriliigiliste isikuandmete töötlemist, et seda saaks teha nii õpetaja kui ka mõni teine kooli töötaja.

Mirjam Reinthal vastas, et eelnõus sätestatud eesmärgist tulenevalt kasutatakse õpilaste andmeid üksnes õppetegevuses ning õppekava täitmiseks. Muul otstarbel neid andmeid kasutada ei tohi. Andmete töötlejad on kooli töötajad, kellel on vajadus kasutada rakendust õppetegevuses. Koolil lasub kohustus otsustada ja määratleda, kes konkreetselt tegelevad andmetega. Selleks inimeseks võib olla nii õpetaja kui ka haridustehnoloog.

Koolipsühholoogi puhul ei ole andmete töötlemine üldjuhul seotud õppetegevusega ning seetõttu tema andmetele juurdepääsu vajadust ei nähta.

Margit Sutrop küsis, kas õppekava täitmise raames on lubatud ka õpilaste võrdlemine erinevate näitajate alusel ja võrdlustabelite koostamine.

Mirjam Reinthal vastas, et see tegevus on lubatud õpetaja enda tarbeks, kuid avalikustada neid andmeid ei tohi.

Helle-Moonika Helme küsis, kas teaduskooli elu läheb kergemaks või keerulisemaks, arvestades uusi regulatsioone ning tehisintellekti ja isikuandmete kaitse kasvavat rolli haridussüsteemis. Lisaks soovis Helme teada, kuidas see kõik mõjutab õpetajate ja õpilaste igapäevast tööd ning kes kannab lõplikku vastutust.

Terje Mäesalu vastas, et teaduskoolil puudub täna oma tegevuseks õiguslik alus, mida näeb ette EL andmekaitse üldmäärus. Mäesalu avaldas lootust, et see probleem leiab peagi lahenduse.

Liina Kersna kinnitas, et kultuurikomisjon esitab kindlasti PGS-ile vastava muudatuse, et TI-Hüppe ja teisi tehisintellekti rakendusi saaks rakendada koolides seaduse kohaselt ning teaduskooli puudutavate muudatustega ministeerium tegeleb ja ootame lahendusi. Kersna tänas külalisi sisuka debati ja hea töö eest.

3. Info ja muud küsimused

Muid küsimusi ei tõstatatud.

(allkirjastatud digitaalselt)

Liina Kersna

Juhataja

(allkirjastatud digitaalselt)

Merje Noorlind

Protokollija